

SLOVENEK

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inserati:
Enostop. pettivrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona štev. 188.

Slovenci na krov!

Trst, 28. avg. 1907.

Zaušnica, katero je dalo ravnateljstvo c. kr. tržaškega redarstva Slovincem, kliče nas vse, da glasno zahtevamo vsi zadoščenja. Italijanska zastava iz bližnjega kraljestva sme plapolati po tržaških ulicah, a slovenski trobojnici jo ne prepovedano od c. kr. oblasti, Slovenci, to ni zaušnica delavskemu podpornemu društvu v Trstu, to je zaušnica vsemu slovenskemu narodu!

V nedeljo je hotelo praznovati v Trstu »Delavsko podporno društvo« petindvajsetletnico obstanka. Na to slavnost se je prišlo mnogo slovenskih društev. Vsa društva naj bi bila šla z razvitimi zastavami popoldne na veselilni prostor v okolico k Sv. Ivanu. To pa je prepovedala policija. Zakaj?

Minulo nedeljo razvilo je v Trstu slovensko pevsko društvo »Ilirija« svojo trobojnico. S kolodvora po sprejemu ljubljanskih gostov je šlo na tisoče tržaških Slovincem, veselo vzklikaje proti Sv. Jakobu. V bližini »Chiozze« so sprejeli neodrešenci sprevoz s silnim žvižganjem. Tudi klince »porchi di scia« ni manjkalo. A naši so se vedli dostojno, niti ti klci jim niso mogli kaliti veselja. Še-le ko so hoteli iztrgati zastavo našim iz rok, se je pokazalo, da v naših žilah ne teče voda. Žalosten jok in dolge pete so pustile sledi laškega junaštva. Ali naj Slovenci puste, da bi jim Lahi trkali nekaznjeni zastavo? Slovenci so pokazali, da znajo sami skrbeti zase. Da je posegla tudi policija vmes, to je umevno.

Popoldne je bila slovesnost pri Sv. Ivanu. Od Sv. Jakoba so šla vsa društva z razvitimi zastavami po mestu k Sv. Ivanu. Bilo jih je na tisoče. Drznili se jih ni nihče motiti, ker slovenska pest je že Lahončke jutraj poučila, da je silno trda. Na veselilnem prostoru pri Sv. Ivanu je bilo pravo rajanje, katerega ni nihče motil.

Zvesti svojemu zavrtnemu značaju, so hoteli iridentovci na vsak način naklestiti Slovence. Kaj so naredili? Počakali so jih zvečer, češ: pijani bodo, razkropljeni, mi pa iz zasede po njih! Okoli pol 11. ure zvečer je prišlo par sto Slovincem od Sv. Ivana proti trgu »Narodnega doma« v Trstu; tu so jih Lahi napadli, a zopet gorje njim! Toliko so jih dobili, da od vseh onih ne bo gotovo več niti enega, ki bi se še drznil napadati Slovence.

Tako junaško so se vedli Lahi, ko je bilo treba izpostaviti svoje — življenje. A veliko večje junake so se pokazali drugi dan v — listih! L' »Independente« je pel slavo onim italijanskim junakom, ki so si prizadevali, da bi »provokacija in žaljenje« italijanskega značaja Trsta ne ostalo nezakazano. Glasilo laških socialnih demokratov »Lavoratore« je žugal,

da bodo socialni demokratje prepričali vsako narodno slavlje v Trstu. Omeniti treba, da govori »Lavoratore« tako mogočno, ker se je res socialnim demokratom posrečilo razbiti vsak javen shod italijanskih liberalcev, — a to se jim je posrečilo edino le radi tega, ker jih je v tem podpiral tudi slovenski delavec, a da se jim ta poskus ni posrečil pri Sv. Jakobu, ko so Slovenci manifestirali za slovensko šolo, dasi so bili združeni v tem poizkusu laški in slovenski socialni demokratje.

Najnesramnejši pa je bil žid »Piccolo«. V svojem poročilu je žalil tako grdo, kakor zna le on. Hujskal pa je proti Slovincem na tak način, da bo treba vzeti v roke vse one številke in jih pokazati na Dunaju, kaj vse smejo laški podaniki, podaniki tujega kraljestva pisati o nas. Ti gostje prihajajo sem iz iz kraljestva, da žive tu, za plačilo nas pa oni nazivljajo tu tujce. In take pisane poslušaj c. kr. redarstvo avstrijsko. Ker je »Piccolo« videl, da je na tisoče in tisoče Slovincem v Trstu, ko je videl, da bi utegnili v Italiji misliti, da so tudi v Trstu Slovenci, ko je videl, da vendar niso Lahi potujčili tu še vsega slovenskega življa, ko je videl, da ni v laških žilah one krvi, ki naj bi kar v trenutku pometala vse Slovence v morje — pa kliče na pomoč ne le kraljestvo, ampak kar vso — trozvezo, vrhu tega pa še avstrijskega ministrskega predsednika in ministra Aerenthala!

Da pa ni mogla spričo te pisave »Piccola«, »Independente«-ja in »Lavoratora« ostati gluha tudi mestna delegacija, je samobesbi umevno, ker tudi ona — bolje rečeno: žid Venezian, je protestiral na namestništvu proti slovenski provokaciji.

Lahi so bili torej preslabi, da bi bili sami prepričali slovensko slavlje v Trstu. Šli so na pomoč klicat c. kr. policijo, ki jih je tudi uslišala, na velikansko veselje vsega židovstva. Minulo nedeljo niso mogli nič storiti proti tisočem Slovincem, kaj naj bi bili pa storili v nedeljo, ko bi se bilo udeležilo petindvajsetletnice še dosti več slovenskega naroda. C. kr. avstrijska policija, ti pomagaj neodrešencem!

Ko so blagoslovili pred 25 leti pri Sv. Ivanu zastavo »Delavskega podpornega društva v Trstu«, kateri je bila kumica prestolonaslednica Štefanijska, se je zbralo na tisoč in tisoč slovenskega naroda, ki se je radoval na obsežnem travniku pred cerkvijo pri Sv. Ivanu. To slavlje je bilo prvo v Trstu, katero so priredili Slovenci v velikem slogu. Od takrat naprej je praznovalo to društvo vsako leto svečano obletnico blagoslovljenja: jutraj je bila sv. maša v cerkvi sv. Antona Novega, katere so se udeležili člani z razvito zastavo. Popoldne pa je bila veselica, katere čisti dohodek je bil vsakokrat namenjen v korist društva. Ker pa je bilo od nekdanjega društva vsem tržaškim Slovincem zelo simpatično, so se udeležili tako jutraj slovesnega spre-

voda, kakor tudi popoldanskega slavlja vsi slovenski sloji, tako, da je bil ta dan v Trstu vsako leto nekaj narodni praznik. Kaj bi bilo pa letos, ko je to društvo praznovalo petindvajsetletnico? Priglasilo se je mnogo slovenskih društev, ki so hoteli, da se poklonijo njih zastave svoji starejši posestrimi v Trstu, tržaški Slovincem pa se je pripravljalo, da stori en svojo dolžnost. Brez razlike stanu, brez razlike mišljenja smo hoteli v nedeljo stopiti na tržaško ulico, da ohrabrimo naše vrste in da imponiramo mogotcu! Ako je že neznančno pevsko društvo »Ilirija« spravilo na ulico tisoče, kaj bi ne bilo kar mrgolelo Slovincem za trobojnico delavskega društva? — To so vedeli Lahi. Trst je italijanski, a tu se pomikajo slovenske trobojnice s tisoči in tisoči slovenskega naroda. Kako pravico bo imela Italija do Trsta, ako je tu toliko in toliko tisočev Slovincem? Vtem je tičal italijanski strah, iz tega vse hujskanje. — In c. kr. oblast podpira neodrešence! Mislili smo, da se je v Trstu obrnilo na bolje, da so slednjič vendar izpregledali, ako podpirajo Lahe, da bi padel Trst kot zrela hruška materi Italiji v naročje!

Pred dobrim mesecem so imeli vsi laški kolešarji shod v Trstu. C. kr. oblast je dovolila, da se smejo udeležiti tega shoda tudi kolešarji iz Italije z italijansko trikoloro. In pred očmi c. kr. oblasti je plapolala po tržaških ulicah italijanska trikolora.

V nedeljo naj bi plapolala slovenska trobojnica po tržaških ulicah. To pa je prepovedala slavna c. kr. tržaška policija, ki naj bi bila še avstrijska povrh. Italijanska trikolora: »si!« — slovenska trobojnica: »no!«

Komu naj ne zavre kri? Kaj ima več pravice v očeh slavne c. kr. policije v Trstu italijanska trikolora iz kraljestva, nego naša trobojnica? Je že res, da smo v prijateljskih odnosih z Italijo, a da bo to prijateljstvo toliko, da se bo Lah v moji hiši sopiril, a jaz skrilval se pred njim, tega vendar ne bomo mi dovolili c. kr. policiji, tudi če ona to od nas zahteva!

Zato pa, Slovenci vseh slojev, vseh stanov — vsi branimo kakor en mož, kar je naše. Dovolj smo močni, da obranimo našo slovensko trobojnico. Ne potrebujemo policije, ne potrebujemo volakov, katere je klical na pomoč te dni tržaški »Piccolo«, — to je: glasilo gospodujoče laške stranke v Trstu. Mi smo pokazali že v nedeljo, da znamo braniti naše svetinje — sami! Morda pa misli c. kr. oblast, da je policija in vojaštvo tu, da brani samo iridentarje?

Ponavljja se nekaj, kar se je odigralo pred kakimi dobrimi 20 leti v Gorici: V Gorici so hoteli na slovesen način blagosloviti slovensko zastavo. Lahi so začeli hujskati po listih in kakor sedaj v Trstu, je prepovedala c. kr. oblast blagoslovljenje. Slovenci so sicer kasneje blagoslovili zastavo na zelo skromen

način. Kako plačilo so prejeli za to skromnost pred Lahi?

Naj tudi sedaj Slovenci mirno vtaknejo v žep to žaljenje? Nikakor ne! Ako to zopet dovolimo, bo rasel greben Lahom še bolj in tudi c. kr. oblast si bo dovolila še večje žaljenje ob prvi priliki, samo da bo zamogla ustreči Lahom.

Kakor so se združili vsi italijanski listi, da prepričajo slovenski trobojnici vihrati v Trstu, tako se združijo vsi slovenski, da dosežemo, da bodo v kratkem preplavljene vse tržaške ulice s slovenskimi trobojnicami.

»Tržaško delavsko podporno društvo« mora dostojno praznovati petindvajsetletnico blagoslovljenja svoje zastave. Rokavico, ki so nam jo vrgli iridentovci v varstvu c. kr. oblasti, moramo pobrati in priboriti zadoščenje slovenski trobojnici. Ta petindvajsetletnica naj ne bode samo praznik članov tega društva, naj ne bode praznik samo tržaških Slovincem, ampak vsega slovenskega naroda!

OGRSKA.

Volitve v Belenyesu.

Budimpešta, 29. avgusta. Koalicija je radi poraza v Belenyesu poparjena, zlasti se, ker je Lukaczi, grško-katoliški pop, izmed najbolj gorečih zagovornikov narodnostne ideje. Še pred desetimi leti je igral v propagandi za ta ideal vodilno vlogo in ga ni prav nič motilo, da je radi svoje gorečnosti često prišel v konflikt z višjimi cerkvenimi oblastmi. L. 1892 je peljal na Dunaj rumunsko deputacijo, ki je bila pozneje zapletena v tožbo radi spomenice. Po povratku v domovino je prirejal velikanske shode, ki je na njih nastopal najodločneje proti ogrski državi. Zato je sedel eno leto v državni ječi. Potem se je odtegnil iz javnega življenja ter nastopil šele pred par meseci.

Ministrski svet.

Budimpešta, 29. avgusta. Wekerle je za 9. september sklical ministrski svet, pri katerem bode hrvaški ban poročal o položaju na Hrvaškem. Ministrski svet določi sporred za prihodnje parlamentarno zasedanje ter se bode bavil s sporom med ljudsko in neodvisno stranko, ki bode — kot upajo — poravnani. Wekerle in ostali člani kabineta se vrnejo prvi teden v septembru sem.

Spor v koaliciji.

Budimpešta, 29. avgusta. Minister Zichy izjavlja v poročilu na uradništvu, da med njim in Rakovskim ni nesporazuma glede koalicije. »Hir« pravi, da je spor v ljudski stranki sami izključen.

Franc Ferdinand — Karol Franc Jožef.

»Magyar Szo« prinaša sledečo senačno vest: Na dan pokopa nadvojvode Otona je vprico celega dvora prestolonaslednik Franc Ferdinand nagovoril njegovega najstarejšega

LISTER.

Baskervillski pes.

Roman. — Angleški spisal Conan Doyle.

(Dalje.)

Peto poglavje.

Sherlock Holmes je imel veliko zmožnost, da je lahko svojevoljno obrnil duha od kake stvari. Sledeči dve uri je na zunanje popolnoma zabil zagoneten slučaj, v čegar skrivnosti sva se bila zamotala in z vso zbrano svojega duha je ogledoval slike moderne belgijske šole. Celo potem, ko sva že odšla iz galerije, je govoril prav do hotela samo o umetnosti, o kateri je pa imel, naj še to pripomnim, popolnoma barbarske nazore.

»Sir Henry Baskerville je zgoraj in vas pričakuje!« je rekel hotelski tajnik. »Prosil me je, naj vas takoj, ko pridete, ukažem peljati k njemu.«

»Ali imate kaj proti temu, če še prej nekaj pogledam v vašo tujko knjigo?« je vprašal Holmes.

»Prav nič.«

Iz knjige se je razvidelo, da sta bila vpisana za najinimi znanci le dva gosta: »Theophilus Johnson z družino iz Newcastle« in »gospa Oldmore in sobarica iz High Loage, Alton«.

»O ne, ta gospod Johnson je posestnik premožgokopov, krepak gospod, nič starejši nego vi.«

»Ali se pa zares ne motite glede njegovega stanu?«

»Ne, prav gotovo ne; on se ustavlja že mnogo let vedno pri nas in je z nami prav dobro znan.«

»A tako; tedaj pa že ni prav nič več ugovarjati. No, še gospa Oldmore — zdi se mi, da se spominjam tega imena. Oprostite, da sem tako radoveden. Ali če se poizveduje po enem znancu, se mnogokrat najde drugaga.«

»Gospa Oldmore je stara, bolehnata gospa. Njen soprog je bil prej župan v Gloucestu; gospa pride vselej k nam, kadar je v Londonu.«

»Hvala. Kakor se mi zdi, nimam nikakih pravic, da bi jo imenoval svojo znanko. S svojim povpraševanjem sem dognal zelo važno stvar, Watson.« je nadaljeval Holmes šepetaje proti meni; »gotovo je, da ljudje, ki se toliko brigajo za Sir Henryja, niso nastanjeni v tem hotelu. Iz tega sledi, da jim ni le mnogo na tem, da bi ga opazovali, ampak nič manj na tem, da bi jih kdo ne videl. Iz te okolnosti se pa da zopet marsikaj sklepati.«

»Na primer?«

»Iz tega sledi — halo, dragi moj gospod, kaj pa je zopet!?«

Na vrhu stopnic sva se skoro zaletela v Sir Henryja Baskerville. Obraz mu je bil temnordeč od jeze, v roki je pa držal zapraščen star čevlji. Bil je tako razjarjen, da je mogel komaj govoriti, in besedam, ki jih je

konečno mogel izgovoriti, se je poznalo robato naračje zahodnejsih grofov, česar pa zjutraj nisem opazil.

»Imajo me, se mi zdi, za dojenca ti ljudje tukaj v hotelu!« je vpil. »Ali videli bodo še, da s svojimi zabitimi šalami niso naleteli na pravega! Naj le gledajo! Gromska strela, če mi cepec ne prinese nazaj čevlja, naj se pa le pripravi! Saj razumem šalo, gospod Holmes, ali sedaj mi je pa že preveč.«

»Še vedno iščete svoj čevlji?«

»Da, in hočem ga dobiti!«

»Ali rekli ste, da je bil rujav in nov.«

»Saj je tudi bil, sedaj je pa star in črn!«

»Kaj!? Pa vendar ne pravite . . . ?«

»Da, prav to hočem reči. Imel sem sploh samo tri pare čevljev: moje rujave, stare črne in pa te-le lakaste, ki jih imam obute. Sinoči so mi vzeli enega rujavlega, danes dopoldan so mi pa ukradli enega črnega . . . No, ali ga imate konecno? Na dan z besedo, človek, in ne zijajte me tako!«

Nemški natak je prišel razburjen na pozorišče.

»Ne, gospod!« je rekel. »Povpraševal sem po vsem hotelu, ali nikdo ničesar ne ve.«

»Poslušajte: ali je do drevi čevlji zopet tu, ali pa rečem gostilničarju, da zapustim njegov hotel!«

»Čevlji se bo že našel, gospod, obljubljam vam; če le hočete nekoliko potrpeti, pa se bo prav gotovo našel!«

»Pazite se! To je zadnjič, da mi je kaj izginilo v tej roparski luknji . . . Gospod Holmes, oprostite, da vas mučim s takimi malenkostmi!«

»O, meni se zdi, da ta stvar ni taka malenkost.«

»Tako resno se držite, ko to pravite!«

»Kako si razlagate stvar?«

»Niti poskušal si je nisem razložiti. To je največja prismođarija, kar sem jih še doživel, tako se mi zdi.«

»Zelo čudno, res,« je rekel Holmes zamisljeno.

»Kaj vi sami mislite o tem?«

»Hm, ne morem reči, da doslej sploh kaj več razumem o stvari. Vaš slučaj je zamotan. Sir Henry. Če si ga mislim še v kaki zvezi s smrtjo vašega strica, tedaj res ne vem, če sem imel izmed petdeset najzamotanejših slučajev le enega tako globoko skrivnostnega. Ali sedaj imamo v rokah več različnih niti in lahko upamo, da nas pripelje ena ali druga do resnice. Tratili bomo morda čas s tem, da ne bomo sledili pravi niti, ali sčasoma bomo že prišli do prave.«

Zajutrkovali smo zelo veselo; o stvari, ki nas je seznanila, nisimo mnogo govorili. Šele, ko smo po jedi sedeli v salonu, je vprašal Holmes Sir Henryja, kaj misli storiti.

»V Baskerville Hall pojdem.«

»In kdaj?«

»Koncem tega tedna.«

»V celoti,« je rekel Holmes, »vam dam popolnoma prav. To je čisto gotovo, da opazuje tukaj v Londonu nekoč vsak vaš konak; kdo je pa tisti in kaj hoče, to je tukaj v milijonskem mestu silno težko dognati. Če proti vam kaj slabega nameravajo, tedaj vam lahko kaj škoduje, česar tukaj ne moremo ovirati. Tega menda še ne veste, gospod doktor

sina Karola Franca Jožefa sledeče: Dragi nečak! Osirote si in Tvoja mati ter jaz sva prevzela nalogo, da Te pripravljamo na bodoči poklic. V tej uri Te prosim, smatraj jo kot tvoj kor moreš resno, kajti namenjen Ti je vzvišen poklic, prestol. Trudi se, da postaneš tak mož, ki je vreden prestola. Z očetovsko ljubeznijo Te bodem podpiral v tem stremeljenju.

ANGLEŠKA.

Odgodenje parlamenta.

London, 29. avgusta. Včeraj je bil parlament odgojen s prestolnim govorom, ki je v njem kralj Edvard naglašal, da je njegova vlada zavzeta od želje, da se ohrani svetovni mir. Na željo Rusije je poslal na mirovno konferenco v Haagu odposlance in upa, da bodo sklepi konference omilili vojno ter zagotovili svetovni mir. V Indiji so se sicer pokazale začasne težkoče, vendar je vlada poklicala v indijski državni svet Indijce, da sodelujejo pri posvetovanjih. Kralj upa, da samouprava naroda od reki Oranje privede naselbino do blagostanja in zadovoljnosti. Pri zadnji pomorski paradi je njegova vojna mornarica naredila nanj tak vtisk, da je izborna urejena in opremljena ter je disciplina in izvedbanost častnikov in moštva izvrstna. Konečno prestolni govor navaja pregled sklenjenih zakonov.

Egiptovsko vprašanje.

Pariz, 29. avgusta. Pri sestankih na Wilhelmshöhe in v Ištu je bil razgovor tudi o Egiptu, ker hoče imeti Angleška zagotovilo, da ji nihče ne bo delal nevarnosti, če bi morala v gotovem smislu nastopiti proti Kedu. V tem slučaju upa, da bo Nemčija posredovala pri sultanu. Egiptovsko vprašanje stoji sedaj pri angleških diplomatih v ospredju.

Aretacije na Irskem.

London, 29. avgusta. Forrel, ki so ga s 40 drugimi osebami zaprl, je izpuščen, ker je obljubil, da pride sam pred policijskega sodnika. Ostale aretirance je redarska straža odvedla v sodnijske zapore. Nabrala se je velika množica, ki je ujetnikom klčala »Živeli!« Ko jih je policijski sodnik zaslišal, so bili proti varščini izpuščeni. 28. t. m. so prijeli poslanca Kennana, ki kandidira v Južnem Longfordu ter 17 drugih oseb.

RAZMERE V FRANCOŠKI VOJNI MORNARICI.

Pariz, 29. avgusta. Izšel je prvi zvezek poročila o vzrokih eksplozije na oklopnici »Jena«, ki ga je sestavila od senata za to imenovana komisija. Kot glavni vzrok se navajajo lastnosti in pomanjkljivosti smodnika »B«, ki se je na »Jeni« sam vnel. Glavni vzrok, da propada vojna mornarica francoska, pa je po prepričanju komisije slabost osrednje oblasti, splošna neodgovornost in njena brezbriznost. Zato je treba, da se zopet uveljavi v mornarici avtoriteta, red, disciplina, čuječnost in odgovornost.

MAROKO.

Francoski ministrski svet.

Pariz, 29. avgusta. Včeraj dopoldne se je vršil tukaj ministrski svet, ki se je pečal edinole z maroškim vprašanjem. Vladalo je popolno sporazumljenje. Clemenceau je naznanil, da je dobil general Drude več pomoči, kot jo je želel; sicer pa dobi Drude čet, kolikor jih bo potreboval za svojo nalogo. O umoru Abdula Aziza vladi še ni ničesar znano. — Zunanji minister pošlje veleizvestim, podpisavšim algirciško pogodbo, noto, ki v njej opisuje izpremenjeni položaj in predlaga, naj se v tem smislu razširi francoski delokrog. Besedilo se določi v prihodnjem ministrskem svetu.

Položaj sultana Abdul Aziza.

Pariz, 29. avgusta. Rodovi ob cesti iz Fesa v Rabat so sklenili, preprečiti sultanu Abdulu Aziza pot iz Fesa v Rabat. Sultan je poslal 2000 konjenikov proti šest ur od Fesa

oddaljenem mestu Siru, ki ga oblegata združeno dva rodova. Šerifske čete, ki so imele nalogo, v roku Zrana vpeljati davek, so izginile pri spopadih 20 mož. — Torej vest, da je Abdul Aziz umorjen, ni resnična.

Protisultan Muley Hafid.

Rim, 29. avgusta. Uradno se poroča, da se bode Italija z vsemi močmi zavzela za pravega sultana in delala proti njegovemu tekmeču, ker je bila algirciška pogodba sklenjena s tem pridržkom, da postavljeni sultan ostane vladar. Šele tedaj, če postane ta pridržek brezpomemben, bo treba odločiti, naj se li Muley Hafid ob izvršitvi sklepov algirciške pogodbe smatra za sultanovega naslednika ali ne.

Casablanca.

Pariz, 29. avgusta. V Casablanci je organizirana popolna francoska policija, ki je načeluje francoski policijski komisar. Kot stražniki je nastavljenih dvanajst domačinov tirajerjev. V kratkem dobi še drug oddelek maroških policijskih vojakov. Na ulicah vlada mir, Evropejcem ne preti nikaka nevarnost. Policija je dala cestam in ulicam francoska imena ter že približa francoske ulične napise. — O dogodkih 30. julija se vrši stroga preiskava, 53 oseb so prijeli radi umora, ropanja ter drugih zločinov. — »Journal« poroča, da so se kroglice, ki so jih streljali 25. t. m. z »Gloire« v mesto, razletavale že nad morskno gladino. — Konjenica je rekognoscirala ozemlje osem kilometrov okoli Casablance in nikjer zadela na odpor. — Domačini so se jej vračali v Masagan.

London, 29. avgusta. Angleška vlada navzlic vsem prošnjam angleških naselnikov v Tangerju tjakaj ne odpošlje svoje vojne ladje.

JUBILEJ KNEZA FERDINANDA.

Dunaj, 29. avgusta. Povodom 20letnice vladanja Ferdinanda se je vršila tu včeraj v ruski cerkvi slovesna služba božja, katere so se udeležili bolgarski diplomatski agent Safov s člani agencije, sekcijski načelnik v zunanjem ministrstvu pl. Müller kot zastopnik Aerenthala, poslanik baron Gagerin in zastopniki ruskega poslanstva. Po končani službi božji je Safov sprejel čestitke navzočih.

Cetinje, 29. avgusta. Tu se je vršil v katedrali slovesen »Te deum«, ki so mu prisostvovali vsi trije zastopniki, knez Nikita, prestolonaslednik Danilo, zunanji minister, diplomatski agent, veliko dvornih in drugih dostojanstvenikov ter obilna množica.

RUSIJA.

Peterburg, 29. avgusta. Vseh sedem zagovornikov v razpravi proti zarotnikom je izjavilo, da so obdolžitve ničevne in da jih sodnijska preiskava ni potrdila.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča.

Ljubljanski pustolovec pred porotniki.

Danes se je začela vlezanimiva porotna obravnava proti znanemu pustolovcu bivšemu juristu Ivo Kukli, rojenemu 21. novembra 1878 leta v Ljubljani, pristojnemu v Rossitz na Moravskem, sedaj — »brezakega posla« — kakor ga obtožnica označuje.

Porotna dvorana je natlačeno polna razvednega občinstva, ki išče svojega »razvedrila« ob katastrofi mladega, nadarjenega moža, ki bi lahko mnogo koristil, da ga nemirno življenje in skrajna lahkomiselnost ni potegnila na pot zločinov. Pri tej žalostni obravnavi je navzočih nad 200 oseb — ki so tako zapravile celo dopoldne brez vsakršnega koristnega dela. Najmanjše delo bi bilo koristnejše, nego pa iskati »razvedrila« ob tako žalostnih prizorih in se v brezdelnosti ob najlepšem dopoldnevu v porotni dvorani zgražati nad — Kuklo.

Predseduje sodišču podpredsednik dež.

»Res je.«
»Ali je imel Barrymore kako korist od oporoke Sir Charlesa?« je vprašal Holmes.
»Z ženo sta dobila vsak po petsto funtov šterlingov.«
»Oho, ali sta vedela, da bode ta toliko dobila?«
»Da, Sir Charles je rad govoril o svoji poslednji volji.«
»To je zanimivo!«
»Upam, da ne gledate na vsakega tako nezaupno,« je rekel dr. Mortimer, »kogar se je spomnil Sir Charles v svoji oporoki; tudi meni je zapustil tisoč funtov.«
»Česa vsega ne poveste! In je-li sicer še drugim ljudem kaj volil?«

Mnogo neznanstvih zneskov posameznim osebam in mnogo večjih za razne javne naprave. Drugo je ostalo Sir Henryju.«
»In koliko je znašalo to ostalo?«
»Sedemsto i štirideset tisoč funtov.«
Holmes je presenečen dvignil obrvi in rekel:

»Niti slutil nisem, da se gre za tako velikansko svoto.«
»Sir Charles je veljal za bogatega, ali sami nismo vedeli, kako silno bogat je bil, dokler nismo prišli do sestavljanja njegovih kapitalij. Skupna vrednost je znašala skoro milijon.«
»Grom in strela! Za take denarce pa ni čudno, če kdo začne igrati na življenje in smrt. Še eno vprašanje, gospod doktor! Vzemimo slučaj, da bi se našemu mlademu prijatelju kaj zgodilo — oprostite mi, Sir Henry, to neprijetno hipotezo! — kdo bi potem podeval to premoženje?«
(Dalje.)

sodišča g. Paik, votanta sta gg. Kaiser in vitez Laschan, zastopnik državnega pravdnistva je g. Kremžar, ex offio zagovornik je g. Dev.

Iz obtožnice posnemamo:

Ivo Kukla je, prilastujoč si stan in značaj doktorja prava in odvetniškega uradnika, nadalje z lažnjivo trditvijo, da je po naključju izgubil ves svoj denar, da je radi tega v začasni denarni zadregi, da pa bode v kratkem povrnil naprošeno posojilo, nastopne osebe v zmotu pripravil in jim sledeče zneske izvalil: 1. Pristavu državnih železnic Jožefu Šmuc na Jesenicah dne 23. marca 1907 10 K; 2. restavratorju Jožefu Lorber na Jesenicah dne 23. marca 1907 50 K; 3. okolu Velike noči v Pulju uradniku Josipu Vetter 70 K; 4. ob ravno istem času v Pulju praproščaku Bernardu Jeločniku 90 K; 5. dne 6. junija 1907 v Varaždinu nadporočniku Bogomilu Burniku 300 K; 6. meseca julija 1907 pasarju Jožefu Pischkur v Bolcanu 300 K; 7. ob istem času ravno tam zasebniku Jožefu Kamposch 50 K; 8. začetkom junija 1907 v Inomostu poročniku Adolf Čížek 400 K; 9. majnika meseca 1900 v Budimpešti poročniku Adolfu Jeršinovec 1000 K; skupaj 2270 kron, vsled česar naj bi trpele imenovane osebe škodo nad 600 K. — Nadalje je Ivo Kukla dne 23. marca 1907 v Jesenicah z namenom pripraviti Ignacija Paar v zmotu in mu povzročiti škodo po 100 K, Ignaciju Paar prigovarjal na zvit način, naj mu posodi 100 kron, češ, da je on, Kukla, odvetniški uradnik, da mora potovati za dr. Brejca v Trst in da mu je zmanjkalo denarja, lotil se je s tem dejanja, katero vodi k pravemu doprinesenju hudelestva goljufije, katero pa se zgolj zavoljo nemožnosti ni dognalo. Zakrivil je Ivo Kukla ad 1 in 2 hudelestvo goljufije v smislu § 197, 200, 201 d, 203 kaz. zak. in naj se kaznuje po § 203 kaz. zak.

Ivo Kukla je bil že od nekdaj nemaren in k lahkoselosti razpoložen človek. Njegov starši so si prizadevali, da bi postal iz njega pošten človek in potrošili v to svrhu obilo denarja, a vse zaman.

Po dokončani gimnaziji prišel je obdolženec na visoko šolo, napravil pa tu ni po dveletnih študijah na pravosodni fakulteti nobenih izpitov, temveč je zapustil univerzo in živel od 3. septembra 1906 pri svoji materi in očmu Francu Grošel. Dne 3. septembra je zapustil stariše ter je služil meseca oktobra in novembra 1906 skupaj prilično en mesec v odvetniški pisarni dr. Brejca v Celovcu. Radi raznih nerednosti bil je okrog 15. novembra 1906 odslovljen. Od tega časa se je po Avstro-Ogrski, oziroma Hrvatski klatil okoli in živel od samih goljufij. Njegove žrtve so večinoma poprejšnji znanci in pa bivši sošolci, katerim je bilo pač znano, da je Kukla iz poštene obitelji, ne pa, kakega značaja je Kukla sam. Njegovo sigurno nastopanje premetilo je skoro vsakega, tako da skoro nobenemu niti na misel ni prišlo, da zamore biti Kukla goljuf in vsakdo mu je radovoljno brez pomisleka posodil naprošeno svoto, ne sluteč, da je vse, kar Kukla trdi, gola izmišljotina in laž.

Le Ignaciju Paar se je dozdevalo nastopanje obtoženčeve sumljivo in tu se mu tudi ni posrečilo izvahiti kak znesek.

Ivo Kukla v soglasju z izpovedbami prič vsa dejstva popolnoma priznava.

Kukla stoji pred sodiščem v elegantni modri obleki s slannikom v roki ter precej odkrito pripoveduje svoje pustolovščine in svoj lov na častniško dobrosrčnost skoro po celi Avstro-Ogrski, katerega je uganjal kot »koncipijent doktor Kukla«. Predsednik: »Vi ste že prej na Dunaju imeli neke sitnosti, pa ste bili oproščeni.« — Kukla: »Da!« — Kukla odkrito priznava svoje goljufije, kakor jih opisuje obtožnica. V Celovcu je gospodinji redno plačeval, dolžan je stanovanje samo za dva meseca, a gospodinja je pisмено izjavila sodišču, da je pokrita z obleko, katero je Kukla pustil pri njej, Kukla nadalje pripoveduje, da je domov, ko je bil v Celovcu odpuščen, dvakrat pisal, a ni dobil odgovora. Na vprašanje predsednika, zakaj se je s stariši skregal, odgovori Kukla, »da ne ve«. Ker ni dobil odgovora, se je Kukla peljal na Jesenice, kjer mu je že denar pošel. Hotel je v Ljubljano. Na Jesenicah je »upilil« dva znanca, gg. Šmuca in Lorberja, in bi bil še tretjega, g. Paara, ki mu je tako zaupal, da je z njim bratovščino pil in bi mu tudi dal 40 K, ker je pa zahteval kar sto kron, se mu je pa uprl. Kukla se izgovarja, da je »pumpal« pod že omenjenimi pretvezami razne znanke, ker je mislil, da se bo s stariši vendarle sprijaznil in da bo potem povrnil. Pravi, da je imel namen vsem povrnil. Odgovora od doma ni bilo, zato je pumpal naprej. Peljal se je v Trst, potem v Pulj. Kukla pravi, da je vedno čakal odgovora od doma, z namenom vedno poravnati. Končno se je pripeljal v Budimpešto, kjer je osleparil nadporočnika Jeršinovca za 1000 K pod pretvezo, da mora hitro plačati neko menjico. Jeršinovec je Kukli verjel, ker je Kukla jako kavalirsko nastopal in stanoval v hotelu »Metropol«. Ko je dobil Kukla 1000 K, se je odpeljal na — Češko, Jeršinovcu pa je dejal, da se odpelje v Opatijo, češ, da je ondi njegova mati na smrt zbolela. Dva meseca je bil na Češkem. Predsednik: Ali ste na Češkem v teh dveh mesecih tudi komu kaj denarja izvalili? (Veselosť med občinstvom.) Kukla: Ne! — S Češkega se je Kukla pripeljal v Varaždin, dobil ondi poročnika Burnika, kateremu je pravil, da je zaročen z hčerko bosenskega sekcijskega šefa Hörman-ki, ki mu je pisal, da se sestane z njim v Varaždinu. Ker je Kukla imel s seboj samo obleko, v kateri je bil oblečen, je pravil, da je izgubil na potu prtljago in tako je Burnik Kukli povest o imenitni zaročenki verjel. Po veseli krokariji v družbi Burnikovih prijate-

ljev, je Kukla Burniku nakrat pričel pripovedovati, da mu je bilo med krokarijo ukradenih 700 K in »dragocen prstan za nevesto«. Burnik se je tako prestrašil, da bi Kukla ne sumnil njegovih prijateljev, da mu je takoj dal na »posodo« 700 K. Iz Varaždina se je odpeljal Kukla v Inomost, kjer je zopet osleparil nadporočnika Čížeka. Predsednik: Zakaj ste sleparili skoro samo častnike? Kukla: Ne vem. Iz Inomosta se je Kukla peljal v Bolcan, kjer je nekaj dni jedel v hotelu Kamposch. Nakrat je dejal g. Kamposchu, da je izgubil denar 700 K in da je to že naznanil na policiji. Kamposch ga ni pustil niti izgovoriti, ampak je kar segel v svojo denarnico in mu dal 50 K. Kukla mu je dal pobotnico in se na pobotnico podpisal »Doktor Kukla, Advokaturskoncipient aus Klagenfurt«. Drugi dan je Kamposch čul, da na policiji Kukla ni nič naznanil kake izgube, da je napumpal v Bolcanu že obrtnika Piškuriu, kateremu je natvezil, da hitro potrebuje denarja za svojega prijatelja, ki je dobil »dvojčke«. Nato sta Kamposch in Piškur napravila ovadbo, skoro istočasno sta jo pa napravila tudi Lorber in Šmuc na Jesenicah in Kukla je bil v »smoli«. Aretirali so ga na Spodnjem Tirolskem z neko vdovo Elizabo Binder, katero je spremljal. »Gospa« Binder je pri Kuklovi aretaciji izjavljala, da bo ona za Kuklo plačala, potem je pa izjavila, da je to le iz »usmiljenja« v prvem hipu izjavila, da ji pa plačevanje še na misel ne pride, ker še nikdar ni videla toliko denarja.

Zaslišita se prič Šmuc in Lorber, ki povesta že znane stvari. Šmuc ne zahteva povračila. Očim Kukle g. Grošel se odpove pričevanju.

Čitajo se izjave raznih osleparjenih ljudi. Izjava častnika Burnika pravi, da je osleparil Kukla baje 15 častnikov. Zastopnik državnika Kukli: »Če je to res in če ste tudi na Češkem koga osleparili, povejte sedaj, ker če se pozneje kaj izve, imeli boste nove sitnosti. Kukla: »Na Češkem nisem nikogar osleparil.« Prečita se izjava, da Kukla očmu ni nikdar po denar telegrafiral.

Po porotnikom stavljenih vprašanj o goljufiji, označuje zastopnik državnega pravdnika obtoženca za »bahaškega sleparja«, s skrajno lenobo in delomrznostjo, kakršna človeka odvrača od resnega dela, ki pa kljub temu hrepeni po razkošnem življenju in z največjo rafiniranostjo in brezvestnostjo druge oškoduje. Z očitno malo pomoto označuje zastopnik g. drž. pravdnika Iva Kuklo kot »prvega slovenskega Hochstaplerja«.

Kukla v svoj zagovor samo kratko izjavi, da ni imel namena nikogar ogoljufiti in je upal, da bodo že stariši za njim tudi to pot plačali.

Zagovornik ex offio g. Dev izpregovori tudi samo par besedi češ, da je Kukla rekel, da bo vse poravnal. Zagovornik ex offio obtožencu pravi, »da mu voščil, da se bi to res zgodilo in da bi pošten postal.«

Občinstvo se je čudilo temu originalnemu zagovorniku. Poizvedeli smo, da je bil določen za ex offio zagovornika dr. Tavcar, ki je pa dal substitucijo g. Devu, ker je moral nujno na lov.

Porotniki so obe vprašanji o goljufiji soglasno potrdili, nakar je zastopnik državnega pravdnistva predlagal kazen 10 do 5 let težke ječe.

Sodišče je obsodilo Iv. Kuklo na 2 in pol leta težke ječe, poostrene vsak mesec s postom in težkim ležiščem vsak mesec. Povrniti mora tudi oškodovanim osebam prisleparsjene svote.

Predsednik: »Ali nastopite kazen?« Obsojenec s krepkim glasom: »Da!« Ko je Kukla korakal za paznikom v dve in polletno ječo, je bilo marsikomu žal za to izgubljeno življenje.

Ta nesrečni nož. Dne 10. t. m. je 41 let stari Janez Pičman, posestnice mož iz Nakle-ga, popival v tamošnji gostilni Marije Korenčan. Nahajala se je pa tu tudi družba Italijanov, katero je Pičman neopravičeno izzival, tako da so ga morali na cesto postaviti. Enako se je zgodilo tudi njegovemu tovarišu Jerneju Černivcu, kateri je bil sicer miren in se je dostojno vedel. Tudi njega so iz veže potisnili na prosto in veže duri zaklenili. — Pred hišnimi vrati je začel Pičman razgrajati in preklinjati. To je Italijana Otilija Piutti jezilo. Kljub temu, da so mu tovariši branili, in ga Angelo Zanini zadrževal, boječ se kake nezgode, je odprl Piutti vežna vrata. V tem trenutju pa je zunaj stoječ Pičman z odprtim nožem trikrat mahnil proti Piuttiju, nakar je ta z vzklikom »Moj Bog« stopil nazaj in se takoj zgrudil. Težko ranjenega Piuttija so pripeljali v tukajšnje deželno bolnico, kjer je dne 12. t. m. umrl, in sicer je imel umrli prese-kani dve rebri in je nož prerezal jetra in vranico. Pičman je skušal vtajiti svoje dejanje in krivdo zvaliti na tovariša Černivca, češ, da se je ta, ko so ju iz gostilne iztirali, sam proti njemu hvalil, da je Italijanom z nožem pokazal. Priča Angelo Zanini pa z vso odločnostjo in sigurnostjo potrjuje, da je natančno videl, kako je Pičman proti Piuttiju mahal, ko je ta duri odprl, Černivca pa takrat ni bilo na licu mesta. Pri razpravi so razne priče prišle v protislovje tako, da se o krivdi ni moglo trditi. Za krivdorek so bili samo 4 porotniki, zato je bil obdolženec oproščen.

Zahtevajte „Slovenca“ v vseh gostilnah! — Zahtevajte „Slovenca“ na kolodvorih!

Mortimer, da vam je danes nekdo sledil, ko ste odšli od moje hiše?

Dr. Mortimer je skočil na noge in zaklical: »Nekdo nam je sledil? Kdo?«

»Tega vam po nesreči ne morem povedati. Ali poznate kakega soseda z Dartskega močvirja s črno brado?«

»Ne — ali stojte — pač. Da, Barrymore, Sir Charlesov sobar, nosi črno brado.«

»Ha! Kje je Barrymore?«

»Hišnik je v Baskerville Hallu.«

»Rajši se zagotovimo, ali je res tam, če ni morda v Londonu!«

»Kako bi to mogli?«

»Dajte mi kak brzojavni formular. Ali je vse pripravljeno za Sir Henryja? Tako, to zadostuje. Naslov: Gospod Barrymore, Baskerville Hall. Katera je zadnja brzojavna postaja? Grimpen. Dobro: še eno brzojavko pošljemo, in sicer grimpenskemu poštarju. Brzojavka za gospoda Barrymoreja naj se mu izroči lastnoročno. Če je morda odsoten, blagovolite to brzojavko sporočiti Sir Henryju Baskerville v Northumberland-Hotel. Do drevi bomo vedeli, ali je Barrymore na svojem mestu v Devonshire, ali ne.«

»Prav imate!« je rekel Baskerville. »Sicer pa, povejte še enkrat, gospod doktor, kakšen človek je pravzaprav oni Barrymore?«

»Sin prejšnjega, sedaj že umrlega oskrbnika gradu je. Družina opravlja to službo že v mnogih rodovih. Kolikor vem, sta tako čislana zakonska, kakor jih ni dobiti daleč okoli.«

»Obenem je jasno,« je pr pomnil Baskerville, »da imata človečka, kakler ne stanuje v gradu nikdo od družine, drosno hišo in nič dela.«

Dnevne novice.

+ **Slaba vest.** — Za kake ljudi dela »Narod« reklamo. »Slovenski Narod« nas prestrašeno vprašuje, zakaj neki trdimo o izvestnih ljudeh, ki se zbera v Pragi na svobodomiselnih kongres, da hočejo Avstrijo razrušiti in iz nje zapoditi Habsburžane. Da »Narod« tako vprašuje, ni čuda, saj je znana neinformiranost njegovih urednikov, ki s svojo nedvednostjo tako grdo maltretirajo svoj list. Na svobodomiselnih kongrese prihaja znani Heršev, ki že od daleč diši po prižonu, kajti ta človek je ljubljene francoske policije in pravi svoje življenje v prijetni menjavi med prostim zrakom in jetniškimi luknjami v Parizu. Se pred par dnevi je v Stuttgartu izjavil, da je domovina in domovinski čut nemurnost in da so vsi domoljubci norci in kapitalistični faloti. Ta človek pa je stalni posetnik svobodomiselnih kongresov. Nadalje pride na kongres profesor Denis, ki je član in voditelj belgijske framasonske lože, katere očiti program je tudi Avstrijo razkristjaniti in jo izpremeniti v »svobodomiselno« republiko. Nadale pridejo septembra meseca v Prago pristaši Hektorja Ferrarja, velikega mojstra italijanske lože, ki so že šestkrat celo po javnih shodih izjavili, da je njihov cilj razdreti krščansko Avstrijo in Habsburgovce pognati. Saj so oni vendar voditelji irendentovskega gibanja. Na shod svobodomiselnih pridejo potem »Manzziniani«, ki hočejo ne samo iz Italije, ampak tudi iz Avstrije siloma napraviti republiko, kar dokazuje predvsem dejstvo, da imajo v Trstu svojo mazziniansko podružnico, za katero ondota policija dobro ve. Ti ljudje so zadnjič napadli slovenski sprevod v Trstu. Shod bodo posestili tudi ljudje iz Španske in južnoameriških držav, ki vodijo v Španiji protidinastično gibanje proti članom vladarske hiše, ki je s habsburško v najtesnejšem sorodstvu. O gospodih iz Rusije niti ne govorimo. Kaki svobodomiselnici se bodo v Pragi zbrali na mednarodni kongres, se tudi razvidi iz tega, da praskapolicija plakatov tega shoda ni pustila po ulicah nabiti, ker dotični plakati ne naznanjajo imena vabilcev na shod in ker se dotični odbor vladi ne upa naznaniti imen sklicateljev. To pa iz enostavnega razloga, ker kongres sklicujejo framasonske lože, ki so pa v Avstriji prepovedane, ker delajo za uničenje države in vladarske rodbine. »Narodovi« uredniki naj vsaj, ako že nič ne vedo, rajiš molčijo, da jim ne postrežemo z biografijo udeležencev prškega kongresa. Zelo se motijo znani prifrknjenci, ako mislijo, da nam je kongres v Pragi neljubi, ker tiste dni, ko bodo v Pragi zborovali, bo odlično preskrbljeno za zabavo, kakor še vsako leto, ko so zborovali prijatelji znanega napadalca kralja Alfonza, Malata. »Narod« nam grozi z neko akcijo češke »Volne Myšlenke«. Bodi urednikom lista »Svobodna misel« povedano, da bomo jeli objavljati, kakšni brezvestni lažnjivi vanj pišejo. Ravno predvčerajšnji »Vaterland« je odkril, kako je v tem listu bila čisto izmišljena neka povest o nekem župniku, ki nikjer na svetu ne eksistira in da je celo izmišljen bil neki kraj na Češkem, kjer se je dotična »povest« godila. Falotski dopisniki, ki kaj takega pišejo, naj izvolijo pustiti naš list pri miru, drugače bomo njihovo delovanje vse drugače zasledovali. Torej na veselo svidenje v Pragi, brezdomovinski Kalabreži! — Ravnokar se nam poroča, da odposljo na praški shod svojega posebnega delegata južnoameriške framasonske organizacije! Delegata odposljo zato, ker sami ne morejo priti, ker sedijo kot puntari in atentatorji v venezuelskih in nicaraških ječah. Na kongres pridejo nadalje Francisco Fesser iz Barcelone, ki je bil tam zapleten v proces zaradi atentata na kraljevo soprogo špansko in je več mesecev predsedel v preiskovalnem zaporu. Za take ljudi dela »Narod« reklamo! Znanstvenika na shod ne bo nobenega, pač pa so objavljena sledeča imena, katerih sicer v celi Evropi noben pes ne pozna: Daubentfeld, Kayser, Hius, Reus, Dous, gospa Docquier, Kurnatowsky, večinoma belgijski framasoni brez vsakega poklica. Ostalih imen, kakor Ivan Berdon iz Ricmanj, Lenart Lotrič iz Železnikov itd. si pripravljani odbor niti naznaniti ne upa, tako zelo so slavna. Objavili pa so, da bo na kongresu o »slovenski svobodni misli« referiral Anton Aškerc. Ta pa bo imel dosti povedati! Da se on strašno peha za svobodno misel, da pa vse nič ne koristi, ker se je zadnji mohikanec svobodne misli na Kranjskem, njegov šef Ivan Hribar poevropejil in postal krščanski socialist. Da bi Ivan Hribar sicer rad prišel na kongres, da pa je »hoffähig« in zato ne more sedeti poleg Francisca Fesserja iz Barcelone. Tako bo Aškerc povedal in žalost bo legla na svobodomiselnih kongres.

+ **»Südmarka« na delu.** Povodom predstoječega občnega zbora »Südmarka« v Mariboru »Südmarka« priobčuje svoje letno poročilo. Tekom preteklega poslovnega leta je »Südmarka« ustanovila 129 podružnic, 6 podružnic se je razpustilo. Sedaj ima 398 podružnic. Število članov se je pomnožilo za 10.200, tako da ima »Südmarka« sedaj 38.200 članov. Od lani je imela več dohodkov za 38.700 K, nevštevši dohodke od užgalic.

+ **Občinske volitve v Kranju.** Piše se nam iz Kranja: Včeraj (tretji razred) in danes (drugi in prvi razred) so se vršile v Kranju občinske volitve. Meščani so najbolje pokazali, kako simpatizirajo z vladajočo liberalno kliko, s tem, da se volitve niso udeležili. Par žejnih je prišlo na komando, da so oddali glasove možem, ki se še z abc kregajo. Sklepi v občinskem svetu bodo posledje bo bolj glasno, modri, S. L. S. se načeloma (!) ne udeležuje volitev. Bomo še malo počili!

+ **Iz finančne službe.** Naslov višjega respecijenta so dobili respecijente gg. Ivan Lončar, Franc Modic in Ivan Kern; naslov respecijenta nadpazniki gg. Franc Kogelj, Ivan Florjančič, Franc Karlin in Jožef Vidic. Prestavljeni so titularni respecijente gg. Anton Muc z Mengša v Črnomelj, Andrej Weble iz Črnomlja v Postojno in Franc Karlin iz Postojne v Mengeš, višji pazniki gg. Franc Saler iz Žužemberka v Ljubljano, Peter Golonh iz Metlike v Črnomelj in Jakob Hirschmann iz Postojne v Mengeš, pazniki gg. Ivan Rupnik iz Ljubljane v Žužemberk, Franc Smrdur iz Črnomlja v Postojno, Anton Werli iz Kočevja v Ljubljano in Jožef Hren iz Ljubljane v Kočevje. Nanovo vsprejeta sta paznika gg. Jožef Beguš in Ivan Lenassi.

+ **Župnija Borovnica** je podeljena dose-danjemu župniku v Rakitni g. Jožefu Juvancu.

+ **Županom na Gočah** je izvoljen gospod Rihard Ferjančič, vrli pristaš S. L. S. Svetovalci so: Franc Ferjančič, drugi Andrej Krečič, tretji Alojzij Vidrih. — Čestitam!

— **Titus v Postojni.** Ljubi »Notranjec« poroča, da sta nanovo oboleli v teku 20 dni le dve osebi ter da je še bolnih 19 oseb, katere so pa večinoma že vse iz nevarnosti. Da pa temu ni tako, smo primorani resnici na ljubo tudi mi poročati in sicer: Do sedaj je uradno naznanjenih 38 slučajev, kateri večinoma so že iz nevarnosti. Vedno pa je še kak nov slučaj. Umrli je pa dne 27. avgusta gospa Ivana Presl v 23. letu starosti, tudi ona na legarju. Nalezla je bolezen pri svojih otrocih in ko je obiskovala neko bolno gospodično. To je bil prvi slučaj, da je bila nalezena bolezen. Pri tej priliki pa »Notranicu« v obraz povemo, da sam sebe po zobeh tolče, ko piše: »Naravnost smešno pa je, da so celo med omikanci ljudje, ki niti tega ne vedo, da se vročinska bolezen (ali legar) od zdravih ljudi ne nalezajo in se celo taki, ki pridejo z bolniki v dotiko le v izredno redkih slučajih okužijo.« Nasprotno pa piše na drugi strani dalje v notici: »Dvojna mera. Medtem, ko se odreduje, da se morajo lokali, kjer so se pojavili slučajni legarji, zapreti, obiskujejo pridno razni zvesti pristaši klerikalne stranke iz »Majlanda« tukajšnjega gospoda kaplana, ki leži na legarju bolan v tukajšnji bolnici. Ali tu ni nevarnosti za razširjenje legarja? Prosimo za vse in povsod enakih odredb.« Ali ni to smešno, da sta ti dve tako nasprotujoči si notici v eni in isti številki in pod istim oddelkom, »domače vesti«? Menda dopisun sproti pozabi, kaj spredaj piše. Na željo gospoda kaplana izjavljam, da sta ga res obiskala dva moža, kar pa še ni povod tej razburljivosti. Rajs naj bi vprašal dopisun, zakaj se gostilna »pri Zupanu« že ob času boleznih ni zaprla, pač pa šele ob smrti? Na to naj bi rajs opozoril oblast, ne pa na enkratni obisk pri gospodu kaplanu. — Sedaj sta dve gostilni zaprti in hotel »pri ogrski kroni«. Dalje se javlja vedno iz več strani in sicer iz Trsta, Reke, goriske okolice, da so tudi tja zanesli iz Postojne bolezen. Menda vendar še ne bo »Notranjec« navsezadnje rekel, da so »klerikalci« iz »Majlanda« itd. krivi tem sedanjim razmeram ter da so ti raznesli bolezen na vse vetrove? — Nedavno je bil tu dr. Müller, univerzitetni profesor in bakteriolog. Vprašali so ga, kje bode obdovedal, a on je odločno odklonil vse, ker je imel seboj jed in pijačo ter je izjavil, da v Postojni kupljeno sploh ne zaužije. To v pojasnilo »Notranicu« na opazko, da ni potreba vode piti, ker se dobi itak dobro pivo in vino. A kaj pa, če je kršeno? — Glede popravka v »Slovenca« ata Arkota, pa si dovoljujemo samo vprašati: Zakaj pa ste bili naznanjeni sodnji, oziroma politični oblasti radi kršenja odredbe, če je bilo pri Vas vse v najlepšem redu??! — Kaj mislite, če ste deželni poslanec, da se Vas ne sme potem noben dotakniti? — Sicer pa imamo toliko gradiva pripravljenega in sicer o gospodarstvu in trgu, a to gradivo naj bode raje pripravljeno za čas Vaše kandidature v deželni zbor!

— **Ponižno vprašanje na izdajatelja »Notranjca«.** M. Sebra v Postojni. V zadnji številki »Notranjca« se je neki dopisun obregnil na nemški napis »Hotel ungar, Krone« ter na lastnika hiše, kjer stoji prvi napis nemški, potem šele slovenski »Pot k jami«. Prav in lepo je, da se odpravi ta nedostatek v napredni Postojni, a izdajatelj »Notranjca« naj bi preje popravil napake s svojega praga, ker se blišči na njegovi hiši »Buchbinderei«, da človeka vedno bode v oči, ko gre mimo. To ni samo skromna želja, ampak splošna zahteva res narodno-zavednih Postojčanov. Pa naj še reče izdajatelj »Notranjca«, da obstoji nemško-klerikalna zveza.

— **Državni nižji uslužbenec Dolenjske** so se končno vendarle vzdramili in si ustanovili krajevno organizacijo, ki naj jih združi s centralo in tako napravi močne v boju za zboljšanje njihovega položaja. V ta namen je podružnica I. avstr. društva državnih slug v Ljubljani priredila 25. t. m. ob 2. uri popoldne shod v Novem Mestu v hotelu Jakac. Shod je bil od strani novomeških državnih nižjih uslužbencev dobro obiskan. Zlasti gg. cestarjev je bilo lepo število navzočih. Pričakovati je bilo, da se tako važnega shoda udeležijo gg. tovariši tudi iz drugih krajev Dolenjske. A žalibog, le dva sta bila navzoča iz Mokronoga. Shod otvoril je odposlanec društva iz Ljubljane g. Jeglič, ki je v vznesenih besedah pozdravil navzoče tovariše ter jih navduševal k skupnosti ker le v slogi je moč. Burno odobravanje je bilo dokaz, da je gosp. Jeglič govoril vsem iz srca. Govorili so še razni gospodje tovariši, na kar se je izvolil za Dolenjsko krajevni odbor treh gg. tovarišev in sicer nadpaznika Franc Mežnaršič in odbornikom, Franc Berzin blagajnikom in

paznik Fran Krampl zapisnikarjem. Sledilo je vpisovanje članov. Vpisnina znaša 1 K 20 v, članarina 50 v. Pričakovati je, da vsi gg. tovariši cele Dolenjske pristopijo k prepotrebni organizaciji. V skupnosti je moč! Nato prevzame besedo novoizvoljeni odbornik g. Mežnaršič ter bodri gg. tovariše, da vedno tako navdušeno vstrajajo za društvo kot danes ter iskreno želi, da vsak tovariš deluje in podpira danes izvoljeni krajevni odbor, ker le tako bo imelo društvo uspeh v svojih prizadevanjih. V to nam pomagaj Bog! Nadalje se v toplih besedah zahvaljuje gg. zastopnikom iz Ljubljane in želi, da društvo večkrat priredi shod v Novem Mestu. Nato je bil shod zaključen.

— **Premeten cigan pred porotniki obsojen na pet let ječe.** (Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.) Janko Brajdič, 25 let star, cigan, bivši vojak, dostojen v Šmihel-Stopiče, katoliške vere, po cigansko poročen, po poklicu ročni kovač, stanujoč zadnji čas v črmošnjiški hosti, je tič, kakor malo ciganov. Da pride do denarja, opeharil je mnogo ljudi, češ, da jim preskrbi »fovš« denar, ki pa je tako dobro ponarejen, da ga še cesarski ne poznajo, za skupno svoto 1622 K. Tožen je tudi radi potepanja in prestopka orožnega lista. Lahkoumni ljudje so mu šli na led. Na ta način je sleparil od februarja meseca do Binkošti. Pripovedoval jim je, da on sam ne zna delati denarja, pač pa njegov prijatelj Presnic (menda Prelesnik). Tako je prevaril Fran Forška, posestnika iz Jurke vasi. Ta je dobil pismo, v katerem zahteva Brajdič 90 kron, ker nima denarja za »robo«. »Pošljite po Presnico v Žužemberk!« Dobil je zahtevano in na dopisnici je potrdil sledeče: »Potrjujem, da sem vaše orehe dobil.« Toda orehov ni bilo dosti. Zahteval je še več. »Mojster se mora pri dobri volji obdržati.« Izšel je od kmetiča na ta način 50 gld., nekaj mesa in eno kokoš. — Pri Bačar Neži iz Jurke vasi je slutil, da je dobila od moža iz Amerike denar. Imela bi ga rabiti za nakup prašičkov. »Daj 100 kron, pa jih dam 200.« Pokazal je neki denar, pripomnil pa: »Ta še ni izdelan, pa kmalu dobiš.« Dala mu je najprvo 30 gld. A za toliko mojster ne more narediti. Izdala mu je 120 kron. Sedaj je bil zadovoljen. A blizu hiše ga ni bilo več. Opeharil je dalje staro Marijo Jenček. Začetkoma se je branila, a cigan jo je pregovoril, najprvo 2 K, potem pa še 48 kron. Dobil je tudi kokoš in jajca. Hčer Uršo pa je še posebej opeharil za osem kron. Marijo Klobučar je opeharil na ta način, da ji je pravil, da sta se z možem zmenila, da pride on za njim; prinese mu 2000 gld. denarja. Mož sedaj nima denarja. Denar je izvrsten. Dala mu je za potnino 40 kron. Veroniko Kakaš iz Uršnih sel je dobil v Kandiji pri Kondetu. Zmenila sta se za konja. Pila sta likof. »Lahko ste srečna, če hočete. Poznam moža, ki zna delati denarja.« To je opeharil najprvo za 35 gld., potem še za 15 gld. A cigan ni bil še s tem zadovoljen. Pripeljal je na njen dom znanega Kovačiča. Dabila sta še 25 gld. Izdala je 150 K. Franco Hren. »Lužarico« v Jurki vasi, je opeharil počasi za 40 K. »Govoriti je tako znal, da bi prodala tudi vole, če bi jih imela.« Nadalje je na isti način opeharil Marijo Kump iz Uršnih sel. Ta je šla celo na posodo denar iskati; dobil je 22 K. Posrečila se mu je sleparija, in pri posastniku J. Mihaliču iz Gotne vasi. Tega je cigan srečal ter se spustil z njim v pogovor. »Ti si olikan, a denarja imaš premalo. Jaz ti ga preskrbim za 50 gld. 1000 gld. Denar je čisto pravičen. Mož ga zna delati.« Če je dober, imej ga sam!« Miho Klobučar, o kojem je vedel, da je isti dan v kandijski hranilnici vzdignil več denarja, je hotel ogoljufati za 100 kron, a ni dobil ničesar. Francu Kumpu bi bil dal za 300 gld. 3000 gld. Nazadnje je bil že z 30 gld. zadovoljen. A ni šlo. Temu je zagrozil: »Če me izdaš, te ubijem!« Janku Janezu iz Uršnih sel, kojemu se je čudno zdelo, da cigan tako popiva, je rekel, da je dobil penzijo, da pa to ni nič. »Imam 16.000. Prinesi mi 10 gld., dam ti jih 1000.« Istotako je mislil opehariti Franca Zamido iz Uršnih sel. Ta se ga je iznebil samo s tem, da je rekel, da je tisto spomlad veliko zaslužil. Pokliče se priča Gazvoda Fran iz Dolenje Pristave. Pri temu je res delal nekaj kovaškega, a zaslužil je samo 2 kroni. Pokliče se še priča Erazem Kovačič, »Presnik«. Ta je zaprt v Gradiški. Pove smehljaje, da sta »ofrnazila« štiri ženske, da pa je on več kriv, ker je starejši. On je dobil že trinajst mesecev. Porotnikom je bilo stavljenih trinajst glavnih in štiri dodatna vprašanja. Potrdili so razen zadnjega dodatnega vprašanja vse soglasno. Obsojen je bil Brajdič radi dovršene in pozizkušene goljufije na pet let ječe, poostrene z enim postom mesečno.

— **Uredniku »Slovanske Misli«** g. Antonu Jakiču je podelil črnogorski knez Nikola častniški križ Danilovega reda.

— **Surov ljubimec.** Delavec Anton Lovša je prišel pred hišo vdove Ane Zaplotnik v Bistrici ter je kričal, da mora biti Zaplotnikova njegova živa ali mrtva. Pobil je okna, nakar je vdova z otroci pobegnila k sosedom. Lovša je zažgal zagrinjalo v sobi hoteč hišo zažgati ter kričal, da mora Zaplotnikovo zaklati. Odšel je šele ob 4. uri zjutraj proti Tržiču. Predrzneža so aretirali v Mojstrani, kjer se je skrivaj med cementnimi delavci.

— **Zajčja zalega.** Letos bo v notranjskih lovskih revirjev dovolj zajčjega zaroda. Dolga zima je dala dosti zajcev in poljskih miši, kmetu pa — odiedla marsikako drevesce. Pa bo že Bog dal, da ne bodo imela samo liberalni jagri — »pečenke«! . . .

— **Podraženje premoaga** Gornješlezka premogovna konvencija je sklenila zvišati od 1. septembra t. l. cene za 11 vinarjev na 100 kilogramov. Trgovci s premogom so sklenili prevaliti to zvišanje, kakor vedno, na konsumente — in pri tem še kaj profitirati. Last-

niki premogovnikov se izgovarjajo s tem, da plačujejo premogokopom večje mezde, trgovci pa trde, da plačujejo voznikom višje voznine, vse to skupaj in še posebne dobičke lastnikom in trgovcem pa bodo plačevali konsumenti.

— **Ustanovni občni zbor sadjarske zadruge za radovljiški okraj** vrši se v nedeljo, dné 1. septembra t. l. ob 4. uri popoldne v dvorani pri Kunstlju v Radovljici.

— **Goriška gluhozemnica.** Na mesto pokojnega Antona Rudeža je imenovan za učitelja na tem zavodu za vse Primorsko g. Ivan Rešič, kaplan v Bovcu.

— **Madžarski bojkot hrvaškega zobozdravnika.** Nekega železniškega uradnika, rodom Madjara, v Sisku so boleli zobje, da je moral k zobozdravniku. Sovinist kot je bil, nikakor ni hotel k hrvaškemu zobozdravniku v Sisku ali Zagrebu, ampak se peljal z bolnim zobom — v Budimpešto. Imel pa je smolo, madjarski zobozdravnik pa tudi, kajti pri operaciji je bolniku težko ranił jezik. Čez nekaj dni je jezik silno zatekel; moral je nesrečni Madjar zopet k zdravniku, ki je konstatoval zastrupljenje krvi. Ponovno se je moral podvreči operaciji, koje izid je še negotov, kajti smrt ni izključena.

— **Skoro cela vas je pogorela** na Hrvaškem pri Klostru. V ponedeljek je začelo goriti v Markovcu; ker ni v selu gasilnega društva in tudi vode primanikuje, da so jo morali ure daleč voziti, je ogenj uničil razen par poslopij celo vas.

— **Dr. Vladimir pl. Nikolič — hrvaški ban?** Neki zagrebški kolporterski list prinaša senzacionalno vest, da bode ogrska vlada žrtvovala Rakodczajya ter sklenila s koalicio kompromis. V tem slučaju postane ban pl. Nikolič. Novica je gotovo izmišljena le v to, da se proda kar največ izvodov lista.

— **Jahalnica se je podrla** v Virovitici na Hrvaškem; zgrajena je bila šele pred 4 leti ter je stala 80.000 kron. Gradil jo je vojaški krojač Stadthuber-Babocsay, ki je dobil stavbo le zato, ker je pri kvartanju z dvema visokima častnikoma izgubil 20.000 kron . . . Ponesrečil se ni nihče.

— **Amerikanska eskadra** obišče avstrijsko mornarico v Pulju v prvi polovici septembra.

Ljubljanske novice.

Ij **Člani pevskega društva »Ljubljane«** se opozarjajo na točno in polnoštevno udeležbo skušeni z ozirom na predstoječi nastop, kateri bode v nedeljo ob 4. uri popoldan na novem pokopališču ob priliki odkritja spomenika Sl. Polaseku.

Ij **Veliki vojaški oddelki** so — kakor že poročano — marširali včeraj popoldne skozi Ljubljano proti Kranju. Na čelu jim je bila nad sto voz broječa bagažna kolona s kmečko vprego. Pehota, ki je v Rudniku eno uro počivala, je bila vsled naporne hoje in nadležnega prahu precej izmučena; nič bolje se ni godilo eskadronu dragoncev na penastih konjih. 87. pešpolk je primarširal s svirajočo godbo na čelu; sledil mu je 97. pešpolk iz Trsta, za katerim je korakal bataljon lovcev in večji oddelke sanitetcev.

Ij **Železniška nesreča dne 21. februarja 1907 pred okrajnim sodiščem.** Na ljubljanskem Južnem kolodvoru je zavozila 21. februarja lokomotiva v prazne vozove, ker je bil tir napačno postavljen. Toženi so asistent Čik, ki izpove, da je naročil vse potrebno čuvaju Milošiču in se tudi približal premikalnici na 50 korakov, k je stala pravilno. Čuvaj Milošič je bil še neizkušen. Gospod Čik je imel veliko opraviti, ker je moral skrbeti za pet vlakov. Manjkalo je prostora na postaji. Sodnik deželnosodni svetnik Potratro: »Čudno, da se ne pripeti še več karambolaž.« Čuvaj Andrej Milošič pravi, da se je mogoče izpregledal. V stolp je prišel šele 1. februarja, prej je služil v skladišču. Vozove (Wagenmeister) Čerček izpove, da ni kriv. Nadziral je sestavljanje vlakov, po lokomotivi je poslal premikača Miheliča in Žvokelja. Mihelič izpove, da ni kriv. Spremljal je lokomotivo in povedal strojevodji, kje naj pelje. Mogoče, da je to strojevodja preslišal, ker je bila velika nevihta. Žvokelj izpove, da ni videl ničesar. Razprava se preloži, da se zasljišijo izvedenci.

Ij **Umrli** je včeraj v deželni bolnici sodni adjunkt iz Cerknice g. Jerala.

Ij **Gosp. Anton Verovšek**, režiser slovenskega gledališča v Trstu, ostane, kakor se čuje še član slov. gledališča v Ljubljani. V Ljubljani bo nastopil po dvakrat na mesec.

Ij **Podoknico** je priredil dné 27. t. m. pevski klub c. kr. poštnih in brzojavnih uslužbencev v Ljubljani povodom imenovanja predsednika pevskega kluba gospodu Heuffelu, tenoristu in šestletnemu neumornemu pevcu. Gosp. predsednik brzojavne skupine tovariš Košenina je v lepih besedah oknačil pomen večera in mu v imenu skupine čestital in mu ob »Slava«-klicih izročil prekrasno sliko »Lire«, okrasene s slovenskimi in cesarskimi trakovi podarjeno mu od pevcev in klubovih članov. Na večer so dali pevci duška svojemu slavljencu s prelepim petjem, da se je razlegalo daleč v tiho noč. Slavljenec g. Heuffel se je na to toplotno zahvalil pevskega kluba za prireditve podoknice in za prekrasni večer, in zadržal, da ostane še nadalje zvest prijatelj pevskega kluba. Nato se zahvali še posebej gosp. predsedniku tovarišu Košenini za podarjeno mu diplomu in pa za prekrasno prireditve večera.

Ij **Umrljivost v Ljubljani** nikakor ni taka, kakor jo slikajo nekateri listi. Glasom izkaza tukajšnjega mrliško-popolnega urada je bilo do vštete 28. t. m. naznanjenih 886 slučajev smrti in izmed teh jih je umrlo 9 na legarju, dočim jih je lani v istem času — takrat ni bilo nikake kužne bolezni — umrlo 887 oseb; torej 1 več nego letos. Treba je pa primom-

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

Štev. telefona 210.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborne

3469 150-38

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

ni, da število ljubljanskih prebivalcev trajno narašča in vendar je umrljivost manjša nego lani.

Ij Polica dobil Vojsko. Ko je včeraj korakal po Dunajski cesti 97. pešpolk, katerega je gledalo nebroj občinstva, je začel policiji znani vagant M'hael Vojska ljudem nagajati in jih psovati. Vmes poseči je moral policijski stražnik in ker Vojska le ni dal miru in psoval tudi stražnika, mu je ta konečno napovedal aretacijo. To je pa Vojsko tako vtogotilo, da je postal silovit in ga je mogel stražnik ukleniti s pomočjo dveh gospodov. Ko je prišel stražniku na pomoč še en kolega, sta Vojsko spravila v varno zavetje.

Ij Umrl je sinček magistratnega uradnika g. Dražila, star 4 mesece.

Ij Okna so jim bila na poti. Včeraj in predvčerajšnjem ponoči so bila okna pri podiranju šentjakobskega župnišča trem pekovskim pomočnikom tako na poti, da so jih pričeli bombardirati s kamenji in pri tem pobili precej šip. Pomočniki so znani in ne odidejo zasluženj kazni.

Ij Spor med hlapci. Predvčerajšnjem so se v Igrških ulicah sprli štirje hlapci, ki so si naposled skočili v lase. Ker se je enemu zdelo škoda pesti, je vzel v roko gorjačo in pričel udrihati po svojem nasprotniku, drugi ga je nameraval naskočiti od zadaj z vilami, a je napadeni še pravočasno to opazil in se umaknil. Bil je le lahko poškodovan.

Ij Izgubila je 27. t. m. dopoldne neka gospa bankovec za 10 kron. Pošteni najditelj se prosi, da denar odda na policiji.

Ij Stavbe. Ugodnemu in stanovitnemu vremenu zadnjih petih tednov se je zahvaliti, da so letošnje stavbe v obče tako daleč uspele, kakor jih vidimo dovršene. Na marsikaterem stavbišču je sicer manjkalo delavcev in stavbnega materiala, zlasti železnih delov, ipak je delo napredovalo. Nad petnajst novih stavb — dvoje manjših in trinaest večjih — je malodane dovršenih ali pa bodo vsaj v kratkem pod streho, med tem ko jih bo par na zmo že zasedenih. Napredovalo je pa delo pri posameznih tako-le: Na Miklošičevi cesti je stavba »Ljudske posojilnice« dospel do prvega nadstropja. Stari Müllerjev fotografski atelje je, ondri na dvorišču izginil zato pa je zgrajen in rezerviran na nasprotnem koncu nov objekt, ki bo lahko služil v iste namene temu in kasneje drugim fotografom. Poslopje O. Bamberga ob isti cesti zdaj ometavajo in snažijo. Gospodar te hiše bo dal letos postaviti ob ostalem delu vrta železno ograjo na kameniti podstavi. V Sodniških ulicah je dvonadstropna hiša J. Staretove dovršena, pokrita in se zdaj suši. V Slomškovi ulici ometavajo in snažijo Rud. Ste novčev hišo. Notar Hudovernikova vila ob Erjavčevi cesti in Levstikovih ulicah se suši. Pri poslopju višje dekleške šole ob Bleiweisovi cesti in pri Al. Lillekovi vili postavljajo stebre za ograjo pri ondotnih predvrtih, isto dobi v kratkem tudi vrt Vallenčakove vile tam. Jos. Dornigova vila na voglu Kolizejskih ulic in Bleiweisove ceste je pokrita in se suši. V Strelških ulicah je P. Turkova hiša ometana in osnažena. Fr. Hirschmanova vila ob Poti stare pravde istotako. Na škofovih parcelah pri sv. Petru je četrta Kokaljeva hiša dograjena in se suši. Harbichova hiša v podaljšanih Škofijskih ulicah pa se ometava in snaži. Ob Domobranski cesti sta Jos. Fle retovi hiši malodane dovršeni. Na Dolenjski cesti sta dodelani H. Magistrova in Iv. Varog hiši. Ondri si zgradi hišo tudi J. Jebačin. Ob Stari poti je dal vzdigniti Jelinič svojo pritlično hišo za 1 nadstr., n je zidarsko delo že končano. Stavba »Kat. tiskarne« ob Poljanskem nasipu oziroma v Kopitarjevih ulicah je dospel do višine prvega nadstropja. Rekonstrukcijska in adaptacijska dela v pritličju vikarijskega poslopja v Semeniških ulicah 2 (prostor »Katoliške knjigarne«), so malodane dovršene. Zgradilo se je v tem času par gospodarskih poslopj ter prejelo nekaj gospodarjev uporabno in prebivalno dovoljenje za dograjene hiše. — Tlakovanje Dunajske ceste je za letos končano. Na več mestih so jeli popravljati asfaltni tlak.

Ij Zanimanje za vsegostilniški shod je iz vseh krajev Kranjske kar najživljnejše. Poročila, podatki o pritožbah itd. prihajajo z drugimi zelo mnogobrojno; priglasi so že razni govorniki, zadruga prosi tem potom cenjene stanovske tovariše po deželi, da kdor je dobil okrožnico pa nima časa ali volje se za stvar zanimati, naj naroči ali stvar odstopi svojemu znanцу, za katerega ve, da je za stanovski napredek vnet in se za stvar zanima. Vsi kakršnikoli podatki se bodo upoštevali.

Štajerske novice.

Š Tifus so dobili sedaj tudi v Maribor. Zanesel ga je z vaj neki artilerist. Z vojaškimi vajami bodo letos pol Avstrije s tifusom okužili.

Š Vabilo na ustanovni shod »Bralnega in izobraževalnega društva v Gornjem gradu«, kateri bo v nedeljo, dne 1. septembra 1907 ob 11. predpoldne takoj po drugem opravilu v farovžu. Govoril bode g. državni poslanec dr. Anton Korošec. Pridite v obilnem številu!

Š Učiteljsko društvo za okraj Konjice je sklenilo pobirati prispevke za grobni spomenik bivšemu nadučitelju gospodu Malenšek. In že pri dotičnem zborovanju so tovariši v ime podlage zbrali 16 K. Mali znesek je narasel do 258 K 24 h. Spomenik z nerazumljivim napisom nemškimi se je v nedeljo, dne 25. avgusta, po večernih slovesno odkril. Ob grobu se je zbralo obilo častilcev in učencev sedanjega pokojnika. Gospod nadučitelj Brumen je poslušalcem opisaval vrline svojega zvečnelega prednika. Da so se oglašali tudi učiteljski pevci, razumeva se pač samo po sebi.

Š Iz Slovenske Bistrice. Prepoved nadaljevanja posojilnične stavbe, o kateri poročate v št. z dne 26. avgusta, je okrajno glavarstvo v Mariboru še isti dan preklicalo. Zidanje se nadaljuje in posojilnica se bo še to jesen preselila v novo poslopje.

Š Zblaznel je v Mariboru trgovec Ignacij Lorber. Domišljuje se, da ga je sodišče obsodilo — na smrt.

Š Umrl je v Celju gospod Viktor La kitsch, star 80 let.

Š Poročil se je v Dramljah učitelj gosp. Radoslav Hernko s hčerko nadučitelja gosp. Košutnika.

Š Turistika v Savinskih planinah napreduje. Vkljub slabemu vremenu je Kocbekovo kočjo do 24. t. m. posetilo 132 turistov. Korošica letos ne dela prevelike konkurence, kajti v tamošnji spominski knjigi je vpisan en sam turist.

Razne stvari.

Češki stariši naj kontrolirajo pred nemškimi šolami, kateri stariši svoje otroke pošiljajo v nemške šole, nasvetuje posl. Klofač. Takim starišem naj se pojasni, naj gredo z otroci v češke šole. Nemci so radi tega nasveta zelo razburjeni.

Zaradi neupravičenega zdravljenja so prisodili v Budimpešti nekemu Jožefu Trojanu, ki se je nazival doktor, 500 kron globe, in ga izgnali iz Budimpešte. Pri preiskavi se je dognalo, da je Trojan rojen v Splitu in da je po poklicu brivec. Izselil se je v Tanger, kjer je postal sanitetni šef, ker je znal rezati kurja očesa in dreti zobe. V Casablanci so ga postavili za vojnega zdravnika in kot tak je deloval tudi v Pretoriji, kjer se je seznanil z nadvojvodom Franc Ferdinandom, ki ga je večkrat vprašal za svet in ga celo vzel seboj. Nadvojvoda mu je tudi poslal zahvalno pismo. Ko je nastala vojska z Buri, je odpotoval Trojan v Vzhodno Azijo in je nato potoval v Budimpešto, kjer je imel veliko prakso. Nedavno še ga je sprejel nadvojvoda v avdijenci.

Kongres za cerkveno glazbo v Perugiji je bil odprtoren 20. t. m. z mašo Palestrine. Predsednik p. Pavel je označil kot namen kongresa reformo cerkvene glazbe, koje namen je, da vpelje gregorijanski koral prvotne oblike.

Nechloveski zločin. Pretekli terek so našli na kolodvoru ob Vezeri golo truplo ubitega moškega. Bilo je truplo vrtnarja Langlean, ki ga je prejšnji gospodar v prepiru ustrelil. Nato je odžagal od telesa glavo in ude in je vrgel obsekano truplo v Vezero. Ude je spravil v zavoj in jih poslal na kolodvor.

Pomilostil je cesar na smrt obsojeno 34-letno Terezijo Reinl, ki je ubila s sekiro svojega očeta, na dosmrtno ječo.

Ker je večkrat poizkušala zastrupiti svojega moža, so zaprli v Moravski Ostravi ženo železniškega poduradnika Kozmaršika.

Poguben rešitelj. Med Helsingforsom in Revalom je rešil kapitan parnika »Primula« 15 ruskim vojakom življenje. Vojaki so se utapljali.

3000 ženskih krojačev stavka v Budimpešti, zahtevajo večjo plačo in krajši delavnik. Konfekcionarji so izjavili, da stavljenih zahtev ne morejo izpolniti radi prehudega tekmovanja dunajskih trgovcev.

Demonstracija praških trgovskih pomočnikov. Praga, 26. avgusta. Danes dopoldne je priredilo v Pragi 1500 socialnodemokratskih trgovskih pomočnikov izprevod

po notranjem mestu, da demonstrirajo za zapiranje trgovin ob 8. uri zvečer. Demonstracija se je izvršila na miren način.

Telefonska in brzolavna poročila.

SMRTNI POHOD 21. PEŠPOLKA.

Praga, 29. avgusta. »Pravo Lidu« poroča, da je 21. domobranski pešpolk vsled silnega pohoda, ki je trajal od 4. ure jutraj do noči, tako opešal, da je 300 vojakov zbolelo, od teh 50 težko, 1 pa da je umrl.

SKLICANJE DEŽELNIH ZBOROV.

Dunaj, 29. avgusta. »Wiener Zeitung« priobčuje cesarski patent, ki skliče nižjeavstrijski in dalmatinski deželni zbor na 9. septembra.

AGRARNO UPORNO GIBANJE V RUSIJI.

Peterburg, 29. avgusta. V vsej Rusiji se je začelo uporno kmečko gibanje. Mnogo vasi baje gori. V osrednji Rusiji je mnogo gubernatorjev zahtevalo brzolavno vojaške pomoči.

UPOR MED FRANCOSKIMI VOJAKI.

Pariz, 29. avgusta. Opozicijski listi poročajo o zopetnem upor med 17. pešpolkom. Vlada trdi, da je bilo le par slučajev nepokornosti.

RESEN POLOŽAJ V FEZU.

Tanger, 29. avgusta. Poročila iz Feza slikajo položaj kot jako resen. Sultan je zahteval od vojnega ministra pomožnih čet.

REVOLUCIJA V FEZU. — NASKOK NA FEZ.

Pariz, 29. avgusta. Listi poročajo, da je v Fezu izbruhnila revolucija in da je sultan z ministri v svoji palači vjet.

Tanger, 29. avgusta. Iz Feza se poroča, da je brat sultanov Muley Hafid proglašen za sultana. Med strankami so silni boji. Mesto gori.

Tanger, 29. avgusta. Rodovi so napadli Fez in plenijo po mestu.

SULTAN HAFID NA POTI PROTI CASA-BLANKI.

London, 29. avgusta. Iz Tangerja poročajo: Sultan Muley Hafid javlja, da bode korakal proti Casablanci, da bo maščeval umore ter se sprijaznil z Evropejci. Rodovom je prepovedal napadati Francoze, ker ne prodirajo v notranjost dežele.

Proda se

fotografičen aparat

13x18, s pripravo po zelo nizki ceni.

Poizve se pri g. Francu Kvasu, p. Jesenice, Gorenjsko. 1909 2-1

Mlad in spreten trgovec

z najboljšimi izpričevanji prosi takoj službe v kaki špecerijski ali manufakturni prodajalni.

Govori slovenski in nemški. — Kje stanuje pove upravnistvo »Slovenca«. 1908 4-1

IZJAVA.

1914 1-

Podpisani pogorelec s tem izjavljam, da je »Vzajemna zavarovalnica« proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov v Ljubljani meni po požaru z dne 9. julija t. l. prizadeto precejšnjo škodo v mojo popolno zadovoljnost takoj izplačala, za kar jej izrekam najtoplejše zahvale ter jo vsakomur toplo priporočam.

MALA PRISTAVA, 26. avgusta 1907.

Anton Morel.

Priči:

Josip Biščak.

Ivan Dekleva.

Objava.

1917

Na oddajalnem skladišču južne železnice v Ljubljani prodalo se bode jutri v petek, dne 30. avgusta 1907, dopolne ob 9. uri

17 sodov kislega zelja

potom prostovoljne dražbe.

Blago se lahko ogleda neposredno pred prodajo v omenjenem skladišču.

V najem se odda

gostilna in trgovina s špecerijskim blagom

na dobrem kraju pri grajenju nove dolenjske železnice. 1918 2-1

Kje pove upravništvo »Slovenca«.

1915 6-1 Več spretnih

mizarskih pomočnikov

za stavbena dela se takoj sprejme v trajno delo.

»Prva kranjska mizarska zadruga« v Št. Vidu nad Ljubljano.

Zelo dobro vpeljana

žganjekuharija

v bližini Ljubljane, z mnogo odjemalci se radi rodbinskih razmer takoj ugodno proda. Denarja je potreba 12—20.000 fl. Ponudbe pod »Priložnost 224« na upravo »Slovenca«. 1838

Anton Drukar

mizar, Kranj, šte. 56

priporoča sl. p. n. občinstvu

svojo zalogo raznovrstne hišne oprave

iz mehkega in trdega lesa.

Usoja si tudi sl. p. n. občinstvu naznaniti, da je otvoril za mesto Kranj in okolico nov

pogrebni zavod, kjer bo imel vedno na razpolago vsakodnevne, vrstne potrebe za mrtvaške odre od najbolj priprostitih do najfinjših, kakor tudi kovinaste krste, ter vse v to stroko spadajoče potrebe po najnižjih cenah.

1916 6-1

Podružnica v Spljetu.

Delniška glavnica: K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2 : : :

obrestuje

vloge na knjižice in v tekočem računu od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2 %.

Rentni davek plača banka sama.

Sprejema zglasila za subskripcijo deležev snuječe se »Hotelske družbe z omenjeno zavozo Triglav« po kron 500.—, 1.000.—, 5.000.— in 10.000.—.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond: K 200.000.